

FORENSISCHE ZORG W&G KWALITEITSPLAN 2023

INHOUD

Voorwoord	3
1. Kwaliteitsplan forensische zorg 2023	
1. Algemene informatie over de kwaliteit van forensische zorg	6
2. Terugblik op de kwaliteitsdoelen 2023	8
3. Algemene ontwikkelingen voor 2024	12
4. Voor 2024 stellen wij ons ten doel	14
2. Bijlagen	
• Aantal deelnemers met een Einddoel op leefgebied 'Relatie met justitie'	18
• Forensische zorgtitel	18
• Overzicht einddoelen cliënten met een forensische titel	18
• Overzicht vastgestelde risico's deelnemers met een forensische titel	19

VOORWOORD

Als Stichting Leger des Heils Welzijn- en Gezondheidszorg werken wij vanuit onze visie op zorg "Samen zorgen we voor elkaar".

We gaan er in deze visie vanuit dat goede zorg en ondersteuning ontstaat in de relatie tussen de deelnemer en medewerker. Met als beoogd doel herstel van het gewone leven. Het perspectief op herstel is ook nodig voor de deelnemers die forensische zorg ontvangen binnen het Leger des Heils.

De context van forensische zorg is anders dan de reguliere zorg omdat de forensische zorg zich richt op het terugdringen van recidive. Als Leger des Heils werken we hard aan verdere professionalisering van de forensische zorg en ervaren het Kwaliteitskader Forensische zorg daarin als helpend. In het verslag is te lezen hoe we dit doen.

Tegelijkertijd proberen we binnen de Forensische zorg de verbinding te maken met het sociaal domein en bieden we in vervolgtrajecten vanuit onze visie op zorg de mogelijkheid aan deelnemers te werken aan verder herstel. We zien in de praktijk dat dit werkt. De verbinding van de forensische zorg met het sociaal domein is daarom voor het Leger des Heils een belangrijk thema wat we in de individuele trajecten proberen waar te maken maar ook in samenwerking met Valente aan de bestuurlijke tafels.

We hopen op deze manier bij te dragen aan het terugdringen van recidive en te werken aan langdurig herstel!

Karin Bloemendal
Bestuurder Zorg Leger des Heils

Kwaliteitsplan forensische zorg 2023

1 Algemene informatie over de kwaliteit van forensische zorg

In de afgelopen jaren is de forensische zorg in Nederland sterk ontwikkeld en wordt er meer expertise verwacht van- en eisen gesteld aan forensisch zorgaanbieders.

Sinds oktober 2022 is er gestart met de zesjarige implementatie van het Kwaliteitskader Forensische Zorg (KKFZ). In het Kwaliteitskader Forensische Zorg 2022-2028, met als ingangsdatum 1 oktober 2022, zijn kwaliteitsaspecten geformuleerd die goede kwaliteit van de forensische zorg beschrijven. Een deel betreft bestaand beleid waaraan wij als Leger des Heils al aan moeten voldoen en een deel is nieuw met een uiterlijke implementatie eind 2028.

Het KKFZ bestaat uit vijf pijlers, met per pijler een aantal kwaliteitsaspecten (normen).

De vijf pijlers zijn:

1. Veiligheid en persoonsgerichte zorg;
2. Forensisch vakmanschap;
3. Organisatie van zorg;
4. Samenwerken;
5. Informatie over resultaten.

Pijlers met thema's	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Motivatie jaartal en planning
1 Thema 1: Veiligheidsmanagement	Ondersteuning	THEMA 1						Veiligheidsmanagement is de basis voor de verlening van forensische zorg.
	Monitoring	THEMA 1						
	Ondersteuning			THEMA 2				In samenhang met trajectindicaties bekijken.
	Monitoring			THEMA 3				
Thema 3: Risicogestuurde behandeling/begeleiding	Ondersteuning		THEMA 3					In 2024 wordt gekeken voor welke doelgroepen nog geen instrument bestaat.
	Monitoring		THEMA 3					
Thema 4: Betrekken cliënt/netwerk	Ondersteuning				THEMA 4			Nieuwe tool EFP beschikbaar. Ontwikkelingen op andere thema's hangen.
	Monitoring				THEMA 4			
2 Thema 5: Vakbekwaamheid/bevoegdheid	Ondersteuning		THEMA 5					Veel beschikbaar in EFP-toolbox en aandacht voor forensisch vakmanschap.
	Monitoring		THEMA 5					
	Ondersteuning			THEMA 6				Vervolg op thema 5 een jaar later. Aansluiten bij wat eruit forensische leerlijn komt.
Thema 6: Opleidingsplan	Ondersteuning				THEMA 6			
	Monitoring				THEMA 6			
Thema 7: Ervaringsdeskundigheid	Ondersteuning					THEMA 7		Ervaringsdeskundigheid volgt op thema's 5 en 6 en is later in de tijd concreter.
	Monitoring					THEMA 7		
3 Thema 8: Kwaliteitsmanagement	Ondersteuning					THEMA 8		Dit is een harde eis in de aanbesteding. Monitoring op de toepassing in de praktijk.
	Monitoring					THEMA 8		
	Ondersteuning			THEMA 9				Samen met thema 6 in gesprek over leren en ontwikkelen binnen de organisatie.
	Monitoring			THEMA 9				
Thema 10: Cliëntmetingen	Ondersteuning					THEMA 10		In het verleden veel aandacht voor dit thema, maar geen lopende initiatieven.
	Monitoring					THEMA 10		
Thema 11: Medewerkersmetingen	Ondersteuning	THEMA 11						Het aantrekken en behouden van medewerkers is de belangrijkste uitdaging.
	Monitoring	THEMA 11						
4 Thema 12: Samenwerking in de keten	Ondersteuning		THEMA 12					In 2024 aansluiten op afgeronde trajecten, bovenregionaal plaatsen en ketenregie.
	Monitoring		THEMA 12					
Thema 13: Deelname regio-overleggen en/of lerende netwerk	Ondersteuning					THEMA 13		Nog met voor elke sector bestaat een Kwaliteitsnetwerk, daardoor later in de tijd.
	Monitoring					THEMA 13		
Thema 14: Overdracht/stapelzorg	Ondersteuning	THEMA 14						In lijn met planning doorontwikkelen prestatie-indicator continuïteit van zorg.
	Monitoring	THEMA 14						

■ Ondersteuning ■ Monitoring

Terugblik op de kwaliteitsdoelen 2023

In de forensische zorg van het Leger des Heils staan de deelnemers met complexe problematiek centraal. Met een focus op veiligheidsmanagement, medewerkersmetingen, overdracht en nazorg, wordt er continu gewerkt aan het verbeteren van de kwaliteit van zorg. Hierbij speelt het sectornetwerk Forensische Zorg een essentiële rol in het adviseren en coördineren van activiteiten en het bevorderen van deskundigheid binnen en buiten de organisatie. Samen streven wij naar een gezamenlijke verbetering van de zorgkwaliteit.

Aan het einde van 2023 hadden we binnen het Leger des Heils te maken met 1.812 deelnemers met een forensische zorg titel. Hiervan hadden 1.356 personen een voorwaardelijke veroordeling. Deze deelnemers zijn ambuland of binnen een beschermde woonvorm begeleid. We zien dat bij de deelnemers met forensische problematiek de volgende indicatoren een hoog risico vormen:

- Middelengebruik/verslaving;
- Psychische problematiek van kinderen bij een (volwassen) cliënt;
- Verlies van baan of dagbesteding;
- Recidive;
- Verlies van woonruimte;
- Weigeren/mijden van hulp/zorg;
- Verlies van inkomen.

Terugblikkend op de kwaliteitsdoelen die voor 2023 voorgesteld zijn, zien we dat het Leger des Heils al met meerdere van de doelen aan de slag is gegaan.

Veiligheidsmanagement (Pijler 1 KKFZ)

Het Leger des Heils inventariseert de situatie van iedere deelnemer uitgebreid met behulp van verschillende hulpmiddelen zoals de Prospectieve risico-inventarisatie (PRI), krachteninventarisatie en de cliëntindicator metingen. De PRI wordt geregistreerd in Clever, ons interne cliëntvolgsysteem, en wordt geïntegreerd in het cliëntdossier en het behandelplan. Voor deelnemers met forensische problematiek is een actueel signaleringsplan vereist om delictgedrag te voorkomen. Dit plan wordt ontwikkeld samen met behandelaars, gedragsdeskundigen en indien nodig, de reclassering. Momenteel gebruiken we een eigen model voor risico-inventarisatie, maar we erkennen dat dit niet voldoet aan de eisen van goed risicomanagement. We streven naar gebruik van gevalideerde risicotaxatie-instrumenten voor een betrouwbaardere risico-inschatting, zoals beschreven in de ontwikkelagenda van het Expertisecentrum Forensische Psychiatrie (EFP). Momenteel loopt hiervoor een landelijke pilot (BerK gesprek). Het Leger des Heils wacht de uitkomsten van de pilot

af. Het Leger des Heils werkt momenteel aan het verbeteren van de risicomanagementpraktijk en het ontwikkelen van gevalideerde risicotaxatie-instrumenten om de kwaliteit van onze dienstverlening te verbeteren en risico's beter te beheren.

Het Leger des Heils streeft naar een cultuur van transparantie en vertrouwen waarin samen continu aan verbetering wordt gewerkt om te ontwikkelen in de richting van de visie op veiligheid en een optimaal lerende organisatie te worden. Hierbij is door de gehele organisatie ruchtbaarheid gegeven aan het Leger des Heils project 'Integrale Veiligheid'. Dit omvat de betrokkenheid van alle niveaus van de organisatie geborgd door aandachtfunctionarissen per afdeling. De aandachtfunctionarissen zijn opgeleid in de Prisma-Light methode van Triaspect. Zij zijn een belangrijke schakel binnen alle teams van het Leger des Heils, waar het gaat om het bespreekbaar maken van aandachtspunten, het melden van incidenten en het ondersteunen in het lerende vermogen van de teams.

Medewerkersmetingen (Pijler 3 KKFZ)

Het medewerker tevredenheidsonderzoek (MTO) wordt uitgevoerd door de landelijke afdeling Beleid en Innovatie (B&I) van Leger des Heils W&G. Medewerkers wordt gevraagd om online een digitale vragenlijst in te vullen. Dit gebeurt eens in de twee jaar. De medewerkersmetingen worden door een extern en onafhankelijk bureau uitgevoerd, waarbij de keuze is gemaakt om de vraagstelling voor alle medewerkers van het Leger des Heils eenduidig te maken. Dit wil zeggen dat de vragen gevalideerd, maar generiek zijn en een herhalend karakter kennen, om over een

grotere tijdsspanne heen, een valide beeld te kunnen genereren. In 2024 wordt er weer een MTO uitgevoerd onder alle medewerkers van het Leger des Heils.

Tijdens het jaarlijkse Persoonlijk Ontwikkelingsplan Gesprek (POG) wordt er aandacht besteed aan zowel individuele als afdelingsspecifieke vragen en ontwikkelingen. Indien relevant, wordt er ook specifiek ingegaan op forensische zorg. Dit gesprek wordt gevoerd tussen de leidinggevende en de medewerker.

Overdracht en stapelzorg

(Pijler 4 KKFZ)

De organisatie werkt samen met zowel interne als externe partners in de forensische zorg om een continue zorgverlening te waarborgen. Er wordt speciale aandacht besteed aan de doelstellingen met betrekking tot uitstroom en nazorg, waaronder dagbesteding, financiën, huisvesting, sociale netwerken en relaties. Concrete acties worden ondernomen om deze doelen actief na te streven.

In 2023 is na overleg met het EFP en een onderzoeksorganisatie besloten dat het sectornetwerk forensische zorg betrokken blijft als adviseur bij het KFZ/EFP onderzoek, met betrekking tot overdracht en stapelzorg. De uitwerking en implementatie van het onderzoek zullen worden uitgevoerd door een extern onderzoeksbureau, waarbij het Leger des Heils als inhoudelijk adviseur hen van informatie heeft voorzien. Leger des Heils B&I heeft zich gecommitteerd om ten minste één BW/MO afdeling en zo mogelijk ook één afdeling vanuit LJ&R, te laten deelnemen aan het onderzoek.

Binnen het Leger des Heils streven we naar het geven van een warme intake en overdracht, zowel intern als extern. Bij de intake is het doel om de samenwerkingsovereenkomst samen met toezichthouder, deelnemer en begeleider in te vullen, zodat we gezamenlijk werken aan dezelfde doelen. We identificeren risico's en aandachtspunten om zo de kans op een succesvol traject te vergroten. De afspraken die hierin worden vastgelegd vormen de basis van de hulpverlening, gedurende de periode van het reclasseringstoezicht. Wanneer het toezicht stopt, is er soms sprake van interne of externe overdracht. De overdracht is een essentieel onderdeel van de forensische zorg, waarin de veiligheid van de deelnemer wordt gewaarborgd, zodat de juiste zorg en begeleiding wordt voortgezet. We verstrekken overdracht met relevante informatie over het zorgplan met de gestelde doelen. En waar nodig verlenen we nazorg.

Sectornetwerk Forensische Zorg

Het sectornetwerk Forensische Zorg heeft, als onderdeel van B&I, een sterke positie binnen de organisatie van het Leger des Heils. Het speelt een essentiële rol bij het bouwen aan draagvlak en het bevorderen van deskundigheid omtrent de forensische zorg binnen én buiten de organisatie. Taken die het sectornetwerk uitvoert zijn onder andere:

- Het coördineren van activiteiten en projecten binnen het netwerk;
- Schrijven van jaarplan en kwaliteitsverslag;
- Het omzetten van ontwikkelingen en trends binnen de forensische zorg naar concrete verbeteringen voor de organisatie;
- Het ontwikkelen en implementeren van strategieën en beleid om de kwaliteit van de zorg te verbeteren;
- Het bevorderen van beleids- en productontwikkeling door middel van advies;
- Het onderhouden van landelijke samenwerkingen en het aanmoedigen van regio's om voortdurend te streven naar verbetering van de zorgkwaliteit.

Het sectornetwerk heeft onder andere een specifiek forensisch opleidingsplan ontwikkeld en regionaal een ambulante methodiekbekrijving voor de forensische zorg opgeleverd die landelijk gebruikt kan worden. Bovendien is het netwerk actief vertegenwoordigd in verschillende landelijke netwerken, zoals de regionale initiatieven van het Forensisch Forum en de Dag van de Forensische Zorg, maar ook bij de landelijke gesprekstafels, zoals de Bestuurlijke Agenda Forensische Zorg, de stuurgroepen EFP en als strategisch partner van DJI. Als Leger des Heils zijn we lid van branchevereniging Valente en spelen we een belangrijke rol als gesprekspartner in de hele keten. Vanaf 2022 nemen we deel aan de cycli van het kwaliteitsnetwerk BW/MO gericht op de forensische zorg. Door samen te leren, zowel professionals als deelnemers, streven we naar een gezamenlijke verbetering van de zorgkwaliteit.

3 Algemene ontwikkelingen voor 2024

Het Leger des Heils streeft ernaar om hoogwaardige forensische zorg te leveren en heeft voor het jaar 2024 verschillende doelen en speerpunten gesteld. Eén van deze speerpunten is het aansluiten bij de overkoepelende Visie op zorg van het Leger des Heils. Daarnaast richt het Leger des Heils zich op het implementeren van het KKFZ, om de kwaliteit van de zorgverlening verder te verbeteren. Met deze focus op visieontwikkeling en kwaliteitsverbetering wil het Leger des Heils een breed draagvlak creëren binnen de organisatie.

Voor forensische zorg zijn dit voor het jaar 2024:

Visie:

In 2024 heeft het Leger des Heils de Visie op Zorg vastgesteld. De Visie op Zorg is het uitgangspunt om de forensische zorg binnen het Leger des Heils vorm te geven.

Kwaliteit:

Het Leger des Heils levert hoogwaardige forensische zorg. Het Leger des Heils implementeert het Kwaliteitskader Forensische Zorg (KKFZ) aan de hand van de planning zoals deze door het KKFZ is voorgesteld.

4 Voor 2024 stellen wij ons ten doel

Het Leger des Heils heeft een duidelijke visie op het waarborgen van kwaliteit in de forensische zorg en zal daarvoor de KKFZ-pijlers implementeren. Met een focus op veiligheid, vakbekwaamheid en samenwerking in de keten, werkt het sectornetwerk aan het verbeteren van de zorg voor deelnemers met forensische problematiek. Wij streven ernaar om in 2024 de vakkennis en vaardigheden van medewerkers verder te ontwikkelen en te borgen.

Veiligheid en persoonsgerichte zorg (Pijler 1 KKFZ, risicogestuurde behandeling/begeleiding)

Alle vormen van ambulante begeleiding, begeleid wonen en 50I50 maken gebruik van principes van kracht-, en herstelgerichte zorg. Hierbij houden alle medewerkers in hun begeleiding rekening met de risicofactoren.

Uiteraard zullen we ook verdergaan met de al beschreven onderdelen van het veiligheidsmanagement, genoemd onder

paragraaf 2 in dit kwaliteitsverslag.

Op dit moment wordt er binnen de keten een brede pilot gedraaid omtrent de BerK methode (gesprekmethodiek gericht om behoeften, krachten en risico's te inventariseren). Het Leger des Heils volgt deze pilot op de voet en is in afwachting van de implementatie ervan voor het werkveld. Verwachting is dat er echter ook ketenbreed gekeken moet worden naar een gevalideerd risico-instrument voor de BW/MO.

Forensisch Vakmanschap (Pijler 2 KKFZ Vakbekwaamheid/bevoegdheid)

Het is essentieel dat alle medewerkers die in contact komen met deelnemers met forensische problematiek, de nodige scholing ontvangen om expertise te ontwikkelen. In de notitie deskundigheidsbevordering wordt de nadruk gelegd op het verwerven van forensische scherppte en vakmanschap. Training voor nieuwe medewerkers omvat onder andere methodiek en veiligheidsaspecten. Teams tonen een groeiende behoefte aan intervisie en bijscholing op het gebied van veiligheid, om hun kennis en vaardigheden te behouden en te verbeteren.

Samenwerking in de keten (Pijler 4 KKFZ)

Het Leger des Heils is en blijft een belangrijke en zichtbare partner binnen de forensische zorgketen. We hebben invloed op de ontwikkelingen binnen de keten en streven ernaar onze positie zowel landelijk als regionaal verder te versterken. Dit gebeurt onder andere door het gezamenlijk invullen van de samenwerkingsovereenkomst (reclassering, Leger des Heils en de deelnemer). Ook worden door het Leger des Heils met regionale ketenpartners samenwerkingsverbanden gelegd.

Klankbordgroepen

Het Leger des Heils sectornetwerk Forensische Zorg heeft klankbordgroepen opgericht die zich richten op thema's zoals veiligheid en persoonsgerichte zorg, forensisch vakmanschap en samenwerken, overdracht en stapelzorg, zodat de pijlers voldoende worden geïmplementeerd en worden geborgd. Vakkennis en vaardigheden worden hiermee behouden, gedeeld en ontwikkeld. Deze klankbordgroepen bestaan uit een multidisciplinair team van zorgprofessionals, ervaringsdeskundigen, gedragsdeskundigen en beleids- en opleidingsadviseurs. In 2024 zullen de vakgroepen hun impact binnen de organisatie vergroten door medewerkers actief te betrekken. We verwachten dat deze betrokkenheid zich in 2024/2025 zal vertalen naar een verbeterde vakkennis en meer betrokkenheid van onze collega's. Een andere wijze waarop we dit gaan doen, is door een intern platform op te zetten, waarin feiten en weetjes omtrent de forensische zorg met elke medewerker gedeeld kunnen worden. We streven naar een bredere kennisdeling binnen de gehele organisatie, om zo samenwerking, kennisdeling en het enthousiasme over de forensische zorg verder te kunnen stimuleren.

2

Bijlagen

Aantal deelnemers met een Einddoel op leefgebied 'Relatie met justitie'

Regio	ja	nee	Totaal
Leger des Heils Goodwillcentra Amsterdam	66	52	118
Leger des Heils W&G Midden Nederland	104	75	179
Leger des Heils W&G Noordoost	163	163	326
Leger des Heils W&G Noordwest	177	175	352
Leger des Heils W&G Oost	78	95	173
Leger des Heils W&G Rijnmond Zuidwest	143	123	266
Leger des Heils W&G Zuidoost	80	81	161
Wel ticket geen zorg		237	237
Totaal	811	1.001	1.812

Forensische zorgtitel

Titel	Aantal
Voorwaardelijke veroordeling (art. 14a WvSr)	1.356
Schorsing voorlopige hechtenis met voorwaarden (art. 80 Sv)	211
Voorwaardelijke Invrijheidsstelling met bijzondere voorwaarden (art. 15a Sr)	107
Voorgenomen indicatiebesluit	40
TBS met voorwaarden (art. 38a Sr)	17
ISD (art. 38 m Sr)	17
ISD met voorwaarden (artikel 38p lid 5 Sr)	13
Voorwaardelijke beëindiging van de verpleging van overheidswege (art. 38 g Sr)	12
Strafbeschikking met aanwijzingen (art. 257 lid 3 Sv)	12
Penitentiair programma met zorg (art. 5 Pm)	10
Sepot met voorwaarden (art. 167 / 244 lid 3 Sv)	9
TBS met proefverlof (art. 51 Bvt)	4
Poliklinische verrichtingen door GGZ in het gevangeniswezen	3
TBS met dwangverpleging (art. 37a Sr)	1
Eindtotaal	1.812

Overzicht einddoelen cliënten met een forensische titel

Einddoel	Aantal		
	Ja	Nee	Totaal
Afspraken justitie nakomen	189	354	386
Afspraken voogdij nakomen	1	1	1
Geen nieuw contact politie/justitie	133	262	283
Houden aan vastgestelde afspraken met justitie	10	45	49
Jeugdige heeft geen contacten met justitie	2	8	8
Jeugdige houdt zich aan afspraken met justitie	23	58	66
Jeugdige komt afspraken (gezins)voogdij na		2	2
Totaal	308	628	670

Overzicht vastgestelde risico's deelnemers met een forensische titel

Rijlabels	Aantal	Rijlabels	Aantal
Middelengebruik/verslaving	811	Overgewicht	51
Onveiligheid kind bij (volwassen) cliënt (kindcheck)	676	Uitdroging	51
Verlies baan/dagbesteding	554	Slachtoffer emotioneel misbruik	48
Recidive	478	Verslikken	48
Verlies woonruimte	449	Overvulling (vocht vasthouden)	48
Geen risico's vastgesteld	413	Overige	45
Verlies inkomen	404	Automutilatie	44
Weigeren/mijden hulp/zorg	386	Besmettingsgevaar	44
(Herhaald) delictgedrag	378	Psychische/psychiatrische aandoening (Vervallen)	40
Slachtoffer (lichamelijk) geweld	343	Benauwdheid	38
Vervuiling leefomgeving	335	Allergische/overgevoelige reactie	37
Verlies regie eigen leven	331	Slaapgebrek	36
Verwaarlozing persoonlijke hygiëne	325	Emotioneel misbruiken anderen	36
Depressie	272	Verwardheid	35
Medicatiefouten	226	Opvoedingsproblemen van ouders/ verzorgers	31
Brand/verbranding	192	(Dreigen met) gebruik wapen (Vervallen)	31
Seksueel grensoverschrijdend gedrag	131	Weglopen	30
Voortijdig schoolverlaten	121	Slachtoffer seksueel misbruik	30
Fysiek agressief gedrag	108	Lichamelijke inactiviteit	28
Eenzaamheid	105	Dwalen	26
Verbaal agressief gedrag	105	Resistente bacterie	23
(Overig) huidletsel (geen decubitus)	76	Diefstal (Vervallen)	21
Ondergewicht	76	Verlies dagbesteding (Vervallen)	20
Ondervoeding	66	Verstandelijke beperking (Vervallen)	19
Mondproblemen	65	Grensoverschrijdend gedrag (Vervallen)	18
Pijn	62	Hart-en vaatziekten (Vervallen)	17
(Poging) suicide	61	Somatische aandoening (Vervallen)	14
Incontinentie	61	Medicatie ontrouw (Vervallen)	13
Vallen	60	Lichamelijke beperking (Vervallen)	12
Decubitus	60	Slachtoffer agressie (m.u.v. lichamelijk geweld) (Vervallen)	10
Delier	58	Slachtoffer kindermisbruik (Vervallen)	8
Oogproblemen	56	Totaal	1.295
Oorproblemen	54		
Defecatie	53		

**Doen wat
we geloven**